

تقلب

اخلاق در زندگی روزمره

دبورا ال. رود

ترجمهٔ مریم تقدیسی

فهرست

۹	.....	۱. مقدمه
۱۰	.....	تقلب یعنی چه؟
۱۴	.....	حوزه تقلب
۱۶	.....	علل تقلب و رفتارهای متقلبان
۳۴	.....	راهکارها
۵۷	.....	۲. تقلب در ورزش
۶۰	.....	شگردهای تقلب
۶۶	.....	دوپینگ
۷۹	.....	ورزشکاران تیم‌های دانشگاهی
۸۵	.....	فرصت‌های ازدست‌رفته
۹۷	.....	۳. تقلب در سازمان‌ها
۹۹	.....	شکل‌های تقلب
۱۰۵	.....	شرایطی که باعث اشاعه تقلب در سازمان‌ها می‌شود
۱۲۱	.....	راهکارهای اصلاحی
۱۵۵	.....	۴. تقلب در مالیات
۱۵۶	.....	ماهیت و فراوانی تقلب

۱۶۲	علل ثقلب
۱۷۰	راهکارها
۱۸۹	۵. ثقلب در محیط‌های آموزشی و سرقت ادبی در زمینه‌های حرفه‌ای
۱۹۲	فراوانی ثقلب
۱۹۵	چه کسانی ثقلب می‌کنند و چرا؟
۱۹۹	واکنش نشان دادن به ثقلب‌های دانشجویان و دانش‌آموزان
۲۰۵	ثقلب در تحقیقات
۲۰۷	سرقت ادبی
۲۲۹	۶. نقض حقوق مؤلفان و مصنفان
۲۳۰	فراوانی تخلفات
۲۳۲	دلایل نقض حقوق مؤلفان و مصنفان
۲۳۳	واکنش به نقض حقوق مؤلفان و مصنفان
۲۴۵	۷. ثقلب در بیمه و وام مسکن
۲۴۶	انواع ثقلب
۲۴۸	دلایل ثقلب
۲۴۹	بیمه اتومبیل
۲۵۱	کلاهبرداری در زمینه جبران خسارت کارگران
۲۵۴	کلاهبرداری در بیمه سلامت
۲۵۷	ثقلب در وام مسکن
۲۶۱	راهکارها
۲۶۹	۸. ثقلب در ازدواج
۲۷۰	فراوانی ثقلب در ازدواج
۲۷۲	دلایل خیانت
۲۷۵	پیامدهای خیانت
۲۸۰	تقیح عمومی

۲۸۲	مجازات‌های قانونی
۲۸۶	مجازات‌های سیاسی
۳۱۱	۹. نتیجه‌گیری
۳۱۳	دلایل ثقلب
۳۱۴	واکنش به ثقلب
۳۲۷	نمایه

مقدمه

تقلب^۱ عمیقاً در زندگی روزمره ریشه دوانیده است. فقط در ایالات متحده هزینه دادرسی رایج‌ترین انواع تقلب در سال نزدیک به یک تریلیون دلار است.^(۱) بخشی از مشکل این است که بسیاری چنین رفتارهایی را جدی نمی‌گیرند. توجیه مردم این است که «همه تقلب می‌کنند»، که متأسفانه تا حد زیادی حقیقت هم دارد. چنین استنباطی موجبات تثبیت و تحکیم خود را فراهم می‌آورد: هرچه مردم بیشتر باور کنند که تقلب فراگیر شده است، توجیه تقلب نیز ساده‌تر خواهد بود. این‌گونه است که فرهنگ بی‌صدافتی در جوامع ریشه می‌دواند.

انتخاب شدن دونالد ترامپ به ریاست‌جمهوری یکی از موارد شاخص بی‌اهمیت بودن تقلب از نظر آمریکایی‌هاست. بوق و کرنای مداوم افشای فریبکاری‌ها، سوءاستفاده‌های غیرقانونی، و کلاهبرداری تشکیلات ترامپ در معامله با پیمانکاران تأثیر چندانی در ممانعت از حمایت از او نداشت.^(۲) ترامپ بعد از پیروز شدن در انتخابات، برای فرونشاندن آتش برخی از پرآوازه‌ترین

---

1. cheating

ادعاها در این مورد که دانشگاه ترامپ دانشجویان را فریب داده است و آن‌ها را در مورد دخالت شخص ترامپ در امر آموزش گمراه ساخته، ۲۵ میلیون دلار خرج کرد.^(۳) او فقط از نظر یک سوم از دانشجویان فردی با صداقت و قابل اعتماد بود.^(۴) با این حال، نزدیک به ۶۳ میلیون نفر به او رأی دادند.

فارغ از این که قلب در میان آمریکایی‌ها رواج بیشتری یافته یا نه، ظاهراً آن‌ها دغدغه کمتری در این زمینه احساس می‌کنند. به گفته محققان، مهم‌ترین نکته در تحلیل قلب این است که «کمتر به آن توجه شده است».^(۵) تلاش‌های اندکی برای «وصل کردن نقاط ربط» انواع قلب و «مشاهده تصویر کلی حاصل از آن» صورت گرفته است.^(۶)

هدف این کتاب پر کردن شکاف‌های موجود در این زمینه است. در این کتاب جامع‌ترین و جدیدترین گزارش درباره قلب در زندگی روزمره و راهکارهای لازم برای مقابله با آن ارائه شده است. فصل مقدمه به مروری کوتاه بر مفهوم و دامنه قلب، رایج‌ترین علل آن، و نویدبخش‌ترین واکنش‌ها می‌پردازد. از آنجا که قلب به شدت به موقعیت وابسته است، در فصل‌های بعدی درباره انواع رایج آن بحث شده است: قلب در ورزش (فصل ۲)، سازمان‌ها (فصل ۳)، مالیات (فصل ۴)، محیط‌های آموزشی (فصل ۵)، نقض حقوق مؤلفان و مصنفان (فصل ۶)، بیمه و وام مسکن (فصل ۷)، و قلب در ازدواج (فصل ۸). فصل آخر (فصل ۹) به ارائه نکات پایانی درباره مضامین مشترک و اقدامات اصلاحی می‌پردازد.

قلب یعنی چه؟

واژه‌نامه انگلیسی آکسفورد قلب را «کلاهبرداری، فریبکاری، و حقه‌بازی» معنی کرده است. سایر واژه‌نامه‌ها این کلمه را با مفاهیمی همچون بی‌صداقتی، بی‌عدالتی، یا قانون‌شکنی با هدف کسب منفعت تعریف کرده‌اند.^(۷) مفهوم این کلمه گرچه از حیث نظری مشخص به نظر می‌رسد، در عمل نامشخص

است. نظریه‌پردازان قلب را نمونه‌ای از «مجموعه فازی»^۱ با درجات مختلفی از شباهت میان انواع مختلف سوءرفتار تعریف کرده‌اند. از آنجا که تعاریف مختلف بی‌عدالتی و بی‌انصافی در این مفهوم گنجانده شده‌اند، این سؤال مطرح می‌شود که آیا رفتارهایی که توجیه اخلاقی دارند می‌توانند مقوم معنی متداول قلب باشند یا نه.

جای تعجب است که در فلسفه اخلاق به این موضوع توجه چندانی نشده است. برنارد گرت گفته است: «قلب را اغلب پارادایم رفتار غیراخلاقی در نظر می‌گیرند. از این رو به نوعی مایه حیرت است که فلاسفه مفهوم قلب را تقریباً به طور کامل نادیده گرفته‌اند.»^(۸) با این حال کتاب‌های پربراری درباره عدم صداقت^۲ که عنصر اصلی قلب را تشکیل می‌دهد موجود است. فلاسفه معاصر عموماً نظر امانوئل کانت را رد کرده‌اند. او معتقد بود صداقت اصل اخلاقی مطلق است که، بدون توجه به موقعیت، پایبندی سختگیرانه را طلب می‌کند.^(۹) اما برخی دروغ‌ها، مانند «از دیدن خوشحالم»، «کسی را فریب نمی‌دهند و چنین قصدی هم ندارند».^(۱۰) این «دروغ‌های مصلحتی» خطر چندانی در پی ندارند و عموماً «فضایل اجتماعی» در نظر گرفته می‌شوند، نه فریبکاری واقعی.^(۱۱) چنین دروغ‌هایی بیش از حقیقت محض باعث ایجاد اعتماد می‌شوند.^(۱۲) سایر دروغ‌ها، که فلاسفه آن‌ها را «دروغ‌های خیرخواهانه» یا «دروغ‌های جامعه‌پسند» می‌نامند، با در نظر گرفتن منفعت مخاطب بر زبان می‌آیند و تحت شرایطی استثنایی رخ می‌دهند که توجیه اخلاقی را برای دروغ‌گویی فراهم می‌سازند.^(۱۳) افلاطون این دروغ‌ها را «دروغ‌های شرافتمندانه» نامیده است.^(۱۴) یکی از مثال‌های قدیمی در این زمینه که در اشکال مختلف از دوران کتاب مقدس تا کنون نقل شده درباره کسی است که می‌خواهد فردی را بکشد و دنبال محل اختفای قربانی می‌گردد. ولی در زندگی روزمره اندکاند دروغ‌هایی که در چنین مقوله‌هایی قرار

تقلب در ورزش

تقلب در ورزش به اندازه خود ورزش قدمت دارد. بازی‌های المپیک در سال ۷۷۶ قبل از میلاد آغاز شد و از همان ابتدا متقلبان را با شلاق و جریمه مجازات می‌کردند. رایج‌ترین تخلف رشوه دادن به حریف بود. شرح چنین تخلفاتی را روی مجسمه‌های زنوس حک می‌کردند که بودجه‌شان از محل جرایم تأمین می‌شد و در دو سوی مسیر استادیوم قرار داشتند.^(۱) ولی استفاده از مواد نیروزا در آن زمان تقلب به شمار نمی‌رفت و ورزشکاران یونان باستان برای پیروزی قارچ‌های توهم‌زا می‌خوردند.^(۲) تقلب در المپیک‌های امروزی هم رایج است و از اولین سال آن یعنی سال ۱۸۹۶ وجود داشته است. در آن زمان برنده مدال برنز از جایزه خود محروم شد چون داوران متوجه شدند بخشی از مسیر ماراتون را با اسب و کالسکه طی کرده است.^(۳) یک قرن بعد، برنده ماراتون بوستون هم بعد از آن‌که مشخص شد در مسیر مسابقه سوار مترو شده از جایزه خود محروم شد.^(۴)

شواهد تجربی در زمینه فراوانی تقلب در دوران معاصر چه در ورزش حرفه‌ای و چه نوع تفریحی آن محدود است. ولی داده‌های تحقیقات نشان می‌دهند بسیاری از افراد حداقل در برخی شرایط در مقابل وسوسه تسلیم

نیست که ترامپ چنین گزارش‌هایی را انکار می‌کند. او به خبرنگار واشینگتن پست گفته: «من توپ‌ها را هل نمی‌دهم. نیازی به این کار ندارم.»^(۱۲)

دن آریثلی روان‌شناس، به منظور بررسی نگرش‌ها به چنین رفتارهایی، از شرکت‌کنندگان تحقیق خود خواست تصور کنند که یک گلف‌باز متوسط در موقعیتی است که می‌داند اگر توپش ۱۰ سانتیمتر آن‌طرف‌تر از محل کنونی‌اش باشد امتیاز بالایی می‌گیرد. آریثلی سؤال کرد: «چند درصد احتمال می‌دهید که این گلف‌باز متوسط بدون عذاب وجدان توپش را به اندازه ۱۰ سانتیمتر جابه‌جا کند؟» شرکت‌کنندگان فکر می‌کردند گلف‌باز ۱۰ درصد اوقات توپ را با دست برمی‌دارد، ۲۳ درصد اوقات توپ را با چوب گلف جابه‌جا می‌کند، و ۱۴ درصد اوقات آن را با کفش خود حرکت می‌دهد.^(۱۳) آن‌ها همچنین حدس می‌زدند که ۴۰ درصد از بازیکنان برای وارد کردن توپ به اولین سوراخ با متوسل شدن به ضربه مولیگان تقلب می‌کنند، و ۱۵ درصد از آن‌ها این کار را در مورد سوراخ نهم انجام می‌دهند. ظاهراً گلف‌بازان در مورد سوراخ اول راحت‌تر از سوراخ نهم می‌توانند با این عذر که بازی هنوز شروع نشده کارشان را توجیه کنند.^(۱۴) بسیاری معتقدند حقیقت امر همان چیزی است که آرنولد پالمر با جمله کنایه‌آمیز خود گفته است: «یک راهنمایی می‌کنم که به کمک آن می‌توانید پنج ضربه را از بازی هر گلف‌بازی پاک کنید. از پاک‌کن استفاده کنید.»^(۱۵)

بحث بعدی با مروری بر روش‌های تقلب آغاز می‌شود. سپس به بررسی این موضوع در دو زمینه بسیار مشکل‌ساز می‌پردازیم: دوپینگ در ورزش حرفه‌ای و سوءرفتار در ورزش‌های دانشگاهی. انگیزه تقلب در این زمینه‌ها بسیار قوی و پیامدهای اجتماعی آن بسیار چشمگیر است. ورزشکاران حرفه‌ای و دانشگاهی در مرکز توجه عموم قرار دارند و همین موجب می‌شود رسوایی‌ها و فریبکاری‌های شخصیت‌های سرشناس ورزشی بسیار برجسته‌تر به نظر برسند و عواقب مخربی از لحاظ فرهنگی به دنبال داشته

می‌شوند. هشتاد و دو درصد از مدیران عالی‌رتبه شرکت‌ها تصدیق کرده‌اند که در زمین گلف مرتکب تقلب شده‌اند.^(۵)

برخی از رهبران برجسته کشور هم به تقلب مشهور بوده‌اند. رئیس‌جمهور دوایت آیزنهاور در زمین گلف در پوت‌های^۱ بلند از «چند گیم»^۲ استفاده می‌کرد و اگر توپش در نیمه راه توقف می‌کرد، «به اطراف نگاهی می‌انداخت و توپ را با پا به سمت سوراخ هل می‌داد».^(۶) مشهور است که بیل کلینتون هم از مولیگان^۳ استفاده می‌کرد، یعنی فرصتی که برای ضربه مجدد بعد از ضربه ناموفق به بازیکن داده می‌شود. او در ضربات بلند ۱۵ متری هم از ضربات کوتاه استفاده می‌کرد. کلینتون زمانی که با گلف‌باز حرفه‌ای جک نیکلاوس بازی می‌کرد به لاف و گزاف گفته بود که ۸۰ ضربه صحیح زده است، و نیکلاوس هم زمزمه کرده بود که «هشتاد ضربه با پنجاه مولیگان».^(۷) عملکرد دونالد ترامپ هم در این زمینه مشهور است.^(۸) به گفته ریک رایلی، نویسنده مجلات ورزشی: «وقتی پای تقلب در میان باشد، نمره او در مقیاس یک تا ده، یازده است.»^(۹) یک روز بعد از ظهر رایلی شاهد بود که ترامپ علاوه بر یادداشت کردن امتیازات قلابی، از سه مولیگان، و همچنین وقتی توپش چندین یارد دورتر از سوراخ قرار داشت از گیم استفاده کرده بود. با این حال ترامپ به او گفته بود: «حتماً بنویس اولین توپم وارد سوراخ شد. در زندگی شانس دومی وجود ندارد.»^(۱۰) مارک ملووی سردبیر اسپورتس ایلاستریتد^۴ می‌گوید یک بار وقتی مچ ترامپ را به خاطر غلتاندن توپ روی چمن گرفته ترامپ به او گفته: «همه کسانی که با آن‌ها بازی می‌کنم دایم تقلب می‌کنند. من هم باید تقلب کنم که از آن‌ها عقب نمانم.»^(۱۱) جای تعجب

۱. putt: ضربه آرامی که گلف‌بازان برای انداختن توپ در سوراخ به توپ می‌زنند به طوری که توپ روی چمن می‌غلتد. - م.

۲. gimme: ضربه‌ای در گلف که سایر بازیکنان هنگامی که توپ حریف فاصله بسیار کمی با سوراخ دارد موافقت می‌کنند بدون شمارش ضربات بر توپ وارد کند. - م.

3. Mulligan 4. Sports Illustrated